



## คำประกาศเกียรติคุณ

นายทักษิณ อาชวาคม

วิทยาศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ชีววิทยาสิ่งแวดล้อม)

\*\*\*\*\*

นายทักษิณ อาชวาคม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ชีววิทยา) และปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สัตววิทยา) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เคยดำรงตำแหน่ง นักวิชาการ กองกัญและ สัตววิทยา กรมวิชาการเกษตร ผู้จัดการฝ่ายวิชาการ บริษัท อีคาริประเทศไทย นักวิชาการห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยีการเกษตร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช ตำบลอุดมทรัพย์ อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา

นายทักษิณ อาชวาคม มีแนวคิดในการปรับปรุงการเรียนและการศึกษานอกสถานที่ของนักเรียนทั้งใน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นผู้ริเริ่มในการจัดการศึกษาด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โดยใช้ความรู้ด้านชีววิทยาและชีววิทยาศาสตร์ทุก ๆ ด้าน นำมาปรับปรุงการเรียนในสภาพป่าให้แก่ นักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ โดยใช้ชื่อว่า “ค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม” โดยใช้ป่าธรรมชาติเป็นเสมือนห้องเรียน ธรรมชาติ นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ มากกว่า ๖๐๐ โรงเรียน ได้เข้ามาใช้พื้นที่ป่าสะแกราชเข้าค่าย วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ทำให้มีความเข้าใจธรรมชาติและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น รวมถึงใช้ พื้นที่ป่าไม่ในการสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีความเข้าใจในบทเรียนมากกว่าที่เรียน เฉพาะในชั้นเรียน นับได้ว่าป่าสะแกราชเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนวิชาเรียนในชั้นเรียนได้ดีที่สุด

นอกจากแนวคิดในการปรับปรุงการเรียนและการศึกษานอกสถานที่ของนักเรียน โดยใช้ป่าธรรมชาติเป็น เสมือนห้องเรียนธรรมชาติแล้ว นายทักษิณ อาชวาคม ยังได้มีแนวคิดที่ว่า “ป่าเป็นธนาคารพรรณพืช สัตว์” ซึ่งมีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตที่ยิ่งใหญ่ของคนไทยและชาวโลก การใช้ทรัพยากรจากธนาคารนี้ให้ยั่งยืนถึงรุ่นลูก รุ่นหลาน คือ ห้ามเบิกเงินต้นโดยเด็ดขาด เบิกได้เฉพาะดอกเบี้ยเท่านั้น แล้วจะอย่างไรให้ธนาคารนี้ออกดอกเบี้ยย มากยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำโครงการถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมอาชีพให้แก่โรงเรียนและชุมชนในหมู่บ้านที่อยู่รอบแนว เขตพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช เพื่อการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน ทำให้ลดการบุกรุกและหาของป่า จากชาวบ้านโดยรอบอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดเมืองร้อน การปลูกและขยายพันธุ์ พืชกินได้ในป่าสะแกราช การสำรวจและตัดป้ายชื่อต้นไม้ในโรงเรียนและส่วนราชการ และการจัดนิทรรศการ ถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน เป็นต้น

นายทักษิณ อาชวาคม เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านสัตววิทยา มีผลงานวิจัยทางชีววิทยาและสิ่งแวดล้อม มากกว่า ๖๐ เรื่อง โดยมีผลงานร่วมกับคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มากกว่า ๓๐ เรื่อง มีผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นหนังสือ รายงานวิจัย บทความในวารสารวิชาการ และการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการทั้งในและต่างประเทศ มากกว่า ๗๐ เรื่อง และเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชเป็นที่สนใจของนักวิจัยจากต่างประเทศเข้ามาทำงานวิจัย เช่นจาก ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน เนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฮองกง ไต้หวัน และสิงคโปร์ เข้ามาทำงานวิจัยด้านชีววิทยา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทำให้เกิดประโยชน์ต่อความรู้และการศึกษาของประเทศไทย จนกระทั่งมีการค้นพบสัตว์ชนิดใหม่ ๆ ของโลก จากป่าสถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช ไม่น้อยกว่า ๓๒ ชนิด ร่วมกับนักวิจัยจากประเทศสหรัฐอเมริกาค้นพบกบชนิดใหม่ของโลกคือ กบปากใหญ่โคราช (*Limnonectes megastomias*) และร่วมมือกับนักวิจัยจากประเทศญี่ปุ่นค้นพบแมลงชนิดใหม่ของโลกหลายชนิด จนได้รับการตั้งชื่อสกุลของมวนชนิดใหม่ว่า *Artchawakomius* spp. และชื่อชนิดของมวนชนิดใหม่ของโลกว่า มวนแดงทักษิณ (*Decomia taksini*) และ มวนเขียวทักษิณ (*Orthotylus taksini*) นอกจากนี้ นายทักษิณ อาชวาคม เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนโครงการศึกษาวิจัยเรื่องงูชนิดต่าง ๆ โดยมีงูจงอางเป็นชนิดหลักในการวิจัย มีการติดตามการเคลื่อนที่ของงูโดยใช้เครื่องส่งสัญญาณวิทยุติดตามตัว ร่วมกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากสาขาวิชาชีววิทยา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และนักวิจัยต่างชาติ เพื่อศึกษาพฤติกรรม นิเวศวิทยา และวางแผนการอนุรักษ์ในระยะยาว โดยผลงานวิจัยได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ได้มีการบันทึกเทปรายการ Navigator ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และถ่ายทำรายการโทรทัศน์ระดับโลก เช่น รายการ Naomi's Nightmares of Nature และ Wild Thailand ของ BBC ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

นายทักษิณ อาชวาคม ได้ใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการพัฒนาสถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชให้มีผลงานโดดเด่น จนได้รับรางวัลแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศดีเด่น จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานดีเด่นจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย อีกทั้ง เป็นผู้ส่งเสริมการวิจัยจนทำให้สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช เป็นแหล่งผลิตผลงานวิจัย มากกว่า ๔๘๗ เรื่อง และดึงดูดนักวิจัยทั้งชาวไทยและต่างชาติให้เข้ามาทำงาน โดยเป็นหัวหน้าโครงการมากกว่า ๓๒๗ คน และคณะทำงานอีกกว่าพันคน ริเริ่มจัดทำค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมโดยใช้ป่าธรรมชาติเป็นเสมือนห้องเรียนธรรมชาติให้กับนักเรียน นักศึกษา บุคคลทั่วไป ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ มากกว่า ๘๘๔ ค่าย มีนักเรียน นักศึกษาและบุคคลทั่วไปผ่านการอบรมแล้วกว่า ๘๕,๒๔๗ คน นอกจากนี้ ยังได้มีการเผยแพร่ผ่านรายการวิทยุ โทรทัศน์ และวารสารต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๗๔ ครั้ง

นายทักษิณ อาชวาคม ได้ส่งเสริมและสนับสนุนในการวิจัยที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช และช่วยจัดหาทุนวิจัยและทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อีกทั้งเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กรรมการพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ของ

นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติของสาขาวิชาชีววิทยา สำนักวิชา  
วิทยาศาสตร์ และเป็นกรรมการสวณพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อีกด้วย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีตระหนักในความรู้ความสามารถ และการประกอบภารกิจที่มีคุณประโยชน์  
อย่างยิ่งแก่ท้องถิ่นและประเทศชาติอันเป็นที่ประจักษ์ของ นายทักษิณ อาชวาคม สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี  
สุรนารี ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๘ จึงมีมติเป็น เอกฉันทมอบปริญญาวิทยา  
ศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ชีววิทยาสิ่งแวดล้อม) แก่ นายทักษิณ อาชวาคม เพื่อเป็นเกียรติประวัติสืบไป

\*\*\*\*\*